

22 Aprilie 2016, nr. 690

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24.10.2008 (art.108, 180, 180'1, ș.a.)

(înregistrat în Parlament cu numărul 115 din 21 Martie 2016)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24.10.2008 (art.108, 180, 180'1, ș.a.)

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este deputat în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul promovării proiectului. Nota informativă la proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24.10.2008 nu definește un scop general al proiectului, autorul venind să prezinte finalitățile pentru fiecare amendament în parte.

Analizând, totuși, prevederile proiectului, cât și Nota informativă la acesta, putem considera că scopul proiectului este, în primul rând, consolidarea cadrului normativ contravențional material ce stabilește răspunderea contravențională pentru fapte care vizează raporturi juridice în domeniul termoenergetic.

De asemenea, din Nota informativă constatăm că prin modificările propuse la partea procedurală a cadrului normativ contravențional, autorul proiectului și-a propus ameliorarea procedurii de constatare și examinare a contravențiilor în domeniul termoenergetic.

În pofida scopurilor trasate, unele dintre amendamentele propuse nu sunt oportune, mai mult ca atât, acestea vor împiedica realizarea presupuselor scopuri ale proiectului. În detaliu despre deficiențele prevederilor propuse vom releva mai jos, la pct. 14 din prezentul raport.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

Totuși, plasarea notei informative a unui proiect de act legislativ pe pagina web a Parlamentului asigură

doar parțial respectarea principiului transparenței procesului legislativ. Referindu-ne nemijlocit la principiile de cooperare cu societatea civilă, simpla plasare pe pagina web a unei instituții a unui proiect de act legislativ nu asigură respectarea acestor principii.

Pentru a respecta transparența procesului legislativ, Parlamentul (ca de altfel oricare alt organ activitatea căruia presupune procese decizionale) trebuie să asigure respectarea prevederilor Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, în special, a celor stabilite pentru procesul de elaborare a deciziilor, precum și pentru procesul de adoptare a acestora.

Am putea menționa că Legislativul asigură deplin transparența procesului legislativ, atunci când pe pagina web a Legislativului ar exista un compartiment separat dedicat procesului de elaborare a proiectelor de acte normative și, în acest sens, ne referim, cu titlu special, la inițiativele legislative ale deputaților. Un astfel de compartiment ar trebui să cuprindă rubrici dedicate anunțurilor privind inițierea unei inițiative legislative, consultărilor publice ale inițiativelor deputaților, precum și versiunilor finale ale acestor inițiative. Până la stabilirea unei astfel de structuri pentru pagina web a Parlamentului, transparența decizională ar fi asigurată într-o măsură mai mare, dacă ar fi garantată, cel puțin, plasarea tuturor opiniilor recepționate de comisia de profil, de la celelalte comisii parlamentare, de la deputați și de la alți subiecți interesați, precum și tabelul de divergențe în care să se regăsească decizia finală a comisiei de profil asupra opiniilor/proponerilor.

Asigurarea principiilor de cooperare cu societatea civilă ar putea fi respectate, inclusiv în condițiile în care, anterior examinării proiectului în comisia de profil, ar fi făcut public un termen exact, stabilit pentru societatea civilă, în cadrul căruia reprezentanții acesteia să prezinte propuneri/obiecții la proiect. În caz contrar, se creează doar o aparență de transparență decizională.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă În contextul prevederilor art.7 din Legea privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit cărora autoritățile publice sunt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, termenul de cooperare cu societatea civilă a fost respectat, proiectul nefiind încă supus dezbaterilor în plenul Parlamentului, astfel încât subiecții interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului acestuia.

6. Suficiența argumentării. Nota informativă a proiectului Legii cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24.10.2008 nu corespunde prescripțiilor stabilite pentru o notă informativă de art. 20 al Legii nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative. Astfel, în conținutul acesteia nu am identificat referințe la: condițiile ce au impus elaborarea proiectului; necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare; finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări; reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză; fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Nota informativă a proiectului vine doar să prezinte principalele prevederi ale acestuia. Autorul a ales să prezinte doar raționamentele sale pentru fiecare dintre amendamentele propuse. Arareori, la prezentarea unora dintre acestea s-a încercat relevarea efectului social, dar și juridic al acestora. Conținutul justificărilor expuse de autor întru susținerea promovării modificărilor sunt superficiale, doar parțial sunt susținute juridic, fapt ce nu permite a afirma cu certitudine despre necesitatea amendamentelor.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză. În pofida acestei exigențe, Nota informativă la proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24.10.2008 nu conține referințe la legislația comunitară sau alte standarde în domeniu. Totodată, însă, examinând proiectul în cadrul prezentei expertize, nu au fost identificate incompatibilități directe cu prevederile comunitare sau ale altor standarde internaționale.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Cu toate acestea, însă, Nota informativă a proiectului nu conține vreo fundamentare economico-financiară a

mecanismului de implementare a prevederilor propuse. Suplimentar, remarcăm că, urmare a examinării proiectului, nu a fost identificată necesitatea unor cheltuieli financiare sau de alte natură pentru implementarea prevederilor sale.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Aparent, din textul proiectului, nu ar rezulta stabilirea și promovarea unor interese/beneficii de grup sau individuale, sau a unor interese necorelate sau contrare interesului public general.

Totuși, completarea propusă pentru art. 417 din Codul contravențional al Republicii Moldova vine să protejeze interesele furnizorilor de energie termică, adică a unor persoane de drept privat. Mai mult ca atât, autorul propune oferirea acestora unor atribuții publice - de constatare a contravențiilor din domeniul termoelectric. Astfel, în raporturile contravenționale, agenții de energie termică vor avea, atât statut de parte vătămată, de facto, cât și statut de agent constatat - ceea ce oferă normei caracter coruptibil.

Amendamentul nu este justificat sub nici o formă, mai mult ca atât este contrar regulei conform căreia același organ nu poate să execute, să verifice executarea și să constate încălcarea executării. O astfel de abordare va genera dificultăți la aplicarea norme, cât și va crea condiții favorabile aplicării subiective, chiar abuzive, din partea subiectului interesat - a victimei, care, "prin cumulare", va fi și agent constatat al faptelor contravenționale.

O astfel de abordare, cu siguranță, nu este conformă interesului public, mai mult ca atât, va crea condiții suficiente pentru a-l depăși.

10. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și posibila manieră de aplicare ulterioară a acestuia, se constată crearea condițiilor optime pentru o eventuală prejudiciere a intereselor (drepturilor, libertăților) consumatorilor de energie termică și, după caz, chiar și a interesului public. Această prejudiciere se poate manifesta prin aplicarea abuzivă de către furnizorul de energie termică a prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova, acestea fiind un instrument, eventual de intimidare, a consumatorilor de energie termică, adică a subiecților cărora serviciul li se furnizează în bază de contract, adică în condițiile unor raporturi civile.

Posibilele prejudicii nu au o justificare legitimă sau de altă natură.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu concurează direct cu prevederile altor acte normative naționale. Totuși, acestea vin să încalce prevederile art. 381 din Codul contravențional al Republicii Moldova, care garantează persoanei dreptul la examinarea imparțială a cauzei sale, imparțialitate despre care nu poate fi vorba în condițiile în care, subiectul căruia i se acordă dreptul de a constata contravenții va avea și statut de victimă/parte vătămată în cadrul acestui proces.

Totodată, unele prevederi ale proiectului (art. 417 alin. (2/1) din Codul contravențional al Republicii Moldova) contravin prevederilor de la art. 385 alin. (2) din același cod, care statuează că "(2) Este desemnat ca agent constatat funcționarul din autoritățile indicate la art.400–423/7..." - or, furnizorul de energie termică nu este o autoritate publică.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sunt clare și concise, respectă regulile de ortografie și punctuație, dar unele dintre acestea deviază de la rigorile tehnicii legislative. Esența încălcărilor va fi expusă detaliat mai jos, la pct. 15 din prezentul raport de expertiză a coruptibilității.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul stabilește, în mod nejustificat și contrar principiilor procesului contravențional, atribuții ale autorităților publice (servicii publice) pentru subiecți de drept privat. Stabilirea unor astfel de competențe pentru subiecți care, în cadrul acelorași raporturi, vor avea și statut de parte vătămată, și de agent constatat - reprezintă un factor de coruptibilitate grav, care vine să încalce dreptul persoanei la un proces contravențional echitabil, dreptul la examinarea și la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, independent și imparțială (art. 381 alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova).

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	art. 180 alin. (6/1)	<p>„(6/1) Prin derogare de la alin. (6) al prezentului articol, neachitarea în termen a plăților pentru serviciile de termoficare, timp de 3 luni consecutive,</p> <p>se sancționează cu amendă de la 10 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 până la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”</p>	<p>Caracterul derogator face ca norma de la alin. (6/1) să fie o normă de excepție, ceea ce nu este relevant, or, normele de excepție sunt generate de situații excepționale - calamități naturale, stare de urgență sau de război etc. În cazul prestării serviciilor de alimentare cu energie termică nu există nici o circumstanță excepțională care să justifice instituirea răspunderii contravenționale după neachitarea în termen de 3 luni consecutiv, dar nu de 6 luni - așa cum este pentru celelalte categorii de servicii statuate la alin. (6).</p> <p>Această prevedere va face dificilă realizarea drepturilor și executarea obligațiilor unei categorii majoritare de subiecți din cadrul societății - consumatorii de energie termică. Trebuie de subliniat că, totuși, livrarea energiei termice se face pe baze contractuale, fapt ce o dată în plus nu justifică stabilirea unor condiții mai aspre în cazul serviciului comunal de alimentare cu energie termică. Justificările prezentate de autor nu pot constitui temei pentru înăsprirea răspunderii contravenționale pentru o faptă analoagă celei de la alin. (6) al art. 180.</p> <p>Stabilirea unui termen nejustificat de scurt pentru survenirea răspunderii contravenționale pentru fapta de la alin. (6/1), în comparație cu termenul prevăzut la alin. (6) al aceluiași articol - pentru fapte analoage reprezintă un element de coruptibilitate al normei propuse în proiect. Stabilirea unui termen mult prea scurt, comparativ cu termenul de 6 luni prevăzut pentru celelalte categorii de servicii comunale, necomunale sau de altă natură, reglementate de alin. (6) al art. 180 din Codul contravențional vine doar să susțină interesul furnizorilor de energie termică, fără a avea o justificare legitimă în spate, încălcând astfel interesul public. În consecință se conturează un nou factor de coruptibilitate - promovarea intereselor unor categorii de subiecți contrar interesului public. Promovarea intereselor contrar interesului public reprezintă avansarea prin lege a intereselor individuale sau de grup în detrimentul interesului general al societății, recunoscut de stat în vederea asigurării bunăstării și dezvoltării ei. Pericolul acestui element constă în legalizarea realizării prioritare a unor interese în cazul dat a unui grup restrâns de subiecți - furnizorii de energie termică, în pofida și în detrimentul intereselor altor subiecți de drept - consumatorii. Promovarea intereselor reprezintă o favorizare abuzivă a persoanelor juridice - furnizorii de energie termică, la realizarea unor interese și beneficii, oferindu-le ajutor în baza unor motive</p>	<p>Coruptibilitate Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Stabilirea unor termene nejustificate Promovarea intereselor contrar interesului public</p>	<p>Se recomandă excluderea amendamentului din proiectul de lege.</p>

			subiective. Atenționăm că o astfel de prevedere vine să producă și discriminarea tuturor celorlalte categorii de furnizori de servicii comunale sau necomunale, sau de alt ordin, care se află, de fapt, într-o situație juridică similară, dar care nu vor putea beneficia de condițiile oferite furnizorilor de energie termică.		
2	art. 180/1	<p><i>Articolul 180¹</i> <i>Încălcarea legislației în domeniul termoenergetic</i></p> <p>(1) <i>Branșarea/conectarea sau</i></p> <p><i>se sancționează cu amendă de la 40 la 100 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu obligarea restabilirii sistemului de încălzire conform proiectului inițial, cu amendă de la 100 la 200 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu obligarea restabilirii sistemului de încălzire conform proiectului inițial, cu amendă de la 200 la 300 unități convenționale aplicată persoanei juridice, cu obligarea restabilirii sistemului de încălzire conform proiectului inițial.</i></p> <p>(2) <i>Executarea lucrărilor de construcție de orice fel și/sau amplasarea construcțiilor de orice fel în zonele de protecție a rețelelor termice și a instalațiilor de alimentare cu energie termică; limitarea și/sau îngrădirea accesului la rețelele termice și a instalațiilor de alimentare cu energie termică; executarea săpăturilor de orice fel, cultivarea plantațiilor perene în zonele de protecție, deteriorarea construcțiilor, îngrădirilor sau inscripțiilor de identificare și de avertizare aferente rețelelor termice; depozitarea materialelor pe culoarele de trecere și în zonele de protecție a rețelelor termice; fără acordul prealabil al</i></p>	Reieșind din obiectul juridic al faptelor contravenționale prevăzute la art. 180/1 din proiect, constatăm că normele acestuia urmează să fie propuse spre completare după art. 169, or, energia termică este o formă de energie. Obiecția nu implică neapărat un caracter coruptibil al normei, totuși, elaborarea, promovarea și adoptarea amendamentelor normative urmează să corespundă logicii structurale și conceptuale a actului modificat.	Coruptibilitate Nerespectarea rigorilor tehnicii legislative.	Normele propuse la art. 180/1 urmează a fi reamplasate în conținutul Codului contravențional, eventual ca art. 169/1 din cod.

		<p>unității termoelectrice</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(3) Intervenția neautorizată la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică și la sistemul colectiv de alimentare cu energie termică</p> <p>se sancționează cu amendă de la 40 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p> <p>(4) Deteriorarea, modificarea fără drept sau blocarea funcționării echipamentelor de măsurare a cantității de energie termică, ori distrugerea sigiliilor aplicate acestora</p> <p>se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 50 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.</p>			
3	art. 398 alin. (1)	<p>Articolul 398, alin. (1) după numărul 180, se completează cu numărul 180/1 și după numărul 227 se completează cu sintagma „ și aplică sancțiuni în limitele competenței stabilite”.</p>	<p>Completarea propusă pentru finalul normei - "și aplică sancțiuni în limitele competenței stabilite" - este una inutilă, care nu aduce plus-valoare normei juridice. Or, subiectul care examinează și este cel care emite decizia finală - de a aplica sau nu sancțiune. Completarea propusă oferă normei un caracter tautologic.</p>	<p>Coruptibilitate Nu respectă rigorile tehnicii legislative.</p>	<p>Se recomandă excluderea din cuprinsul amendamentului a textului "și după numărul 227 se completează cu sintagma "și aplică sancțiuni în limitele competenței stabilite".</p>

4	art. 399 alin. (2)	<p>La articolul 399, alin. (2) din sintagma „agentul constataator poate constata contravenții ale căror constatare ...” se exclude cuvântul „constatare”.</p>	<p>În Nota informativă, autorul proiectului relevă: <i>“Necesitatea excluderii cuvântului „constatare” din sintagma „Agentul constataator poate constata contravenții ale căror constatare...” , rezidă din faptul că agentul constataator doar constată contravenția și încheie procesul verbal cu privire la contravenție, iar examinarea acestora și aplicarea sancțiunii este de competența altor organe stabilite prin lege.”.</i></p> <p>Atragem atenția că cele expuse de autor nu au nici o tangență logică cu textul normei de la art. 399 alin. (2), întrucât, norma vizată nici nu reglementează examinarea unei cauze contravenționale, dar stabilește posibilitatea ca un agent constataator să constate contravenții care nu sunt în competența sa, dar, în exercitarea atribuțiilor sale de serviciu, acesta le constată. Spre exemplu, un polițist din Poliția rutieră, în timpul exercitării atribuțiilor sale de serviciu ar putea să constate un act de huliganism, care, de fapt, este de competența Poliției ordine publică sau, spre exemplu, să constate un act de protecționism - art. 313/1, constatarea căruia este de competența Centrului Național Anticorupție. În cazurile prezentate ca exemplu, agentul constataator va trebui să acționeze în conformitate cu prescripția alin. (2) al art. 399 - va întocmi proces-verbal cu privire la contravenție, pe care, împreună cu materialele cauzei, îl va remite autorității competente. În general, norma vizează situațiile de flagrant.</p> <p>Norma trebuie examinată în ansamblul ei, dar nu fracționat.</p> <p>Amendamentul nu neapărat poartă un caracter coruptibil, dar completarea lui va exclude posibilitatea constatării prompte a contravențiilor și nu va permite unui agent constataator să constate fapte care nu-i sunt date în competență. Se creează impresia că autorul proiectului încearcă să reducă responsabilitatea agenților constataatori doar la o categorie limitată de competențe, precum și să reducă gradul de responsabilizare a agenților constataatori.</p>	<p>Coruptibilitate Amendamentul este inoportun și nejustificat, rezultat din percepția eronată a normei în vigoare de către autor.</p>	<p>Se recomandă excluderea amendamentului din conținutul proiectului.</p>
5	art. 417 alin. (2/1)	<p>Articolul 417, după aliniatul (2) se completează cu un nou alineat (2/1) cu următorul cuprins:</p> <p><i>“(2/1) Prin derogare de la alin. (1) al prezentului articol, este în drept să constate contravențiile de la art. 180, alin. (6¹) și art. 180¹ și să încheie procese-verbale furnizorul de energie termică prin reprezentanții săi autorizați.”</i></p>	<p>1. Oferirea în competența furnizorului de energie termică a atribuției de constatare a contravenției este o propunere total inadmisibilă, or, subiectul în cauză în raporturile juridice prevăzute de articolele vizate de prezentul proiect poate să compară și ca victimă. Astfel, oferirea unui singur subiect a două statute diferite reprezintă un factor de coruptibilitate, dar și o încălcare a principiilor de desfășurare a procesului contravențional.</p> <p>Acest amendament va încălca dreptul persoanei la examinarea imparțială a cauzei sale, imparțialitate despre care nu poate fi vorba atunci, când subiectul căruia i se acordă dreptul de a constata contravenții va avea și statut de victimă/parte vătămată în cadrul aceluiași proces. Totodată, prevederile art. 417 alin. (2/1) din</p>	<p>Coruptibilitate Norme care stabilesc derogări neîntemeiate Atribuții excesive / contrare statutului</p>	<p>Se recomandă revizuirea conceptuală a prevederii în vederea identificării autorității competente, reieșind din actele normative care reglementează domeniul respectiv, pentru stabilirea agentului constataator corespunzător.</p>

			<p>Codul contravențional al Republicii Moldova din proiect contravin prevederilor de la art. 385 alin. (2) din același cod, care statuează că "(2) Este desemnat ca agent constator funcționarul din <u>autoritățile</u> indicate la art.400–423/7...) - or, furnizorul de energie termică nu este o autoritate.</p> <p>Mai mult ca atât, amendamentul este inoportun întrucât raporturile reglementate de normele vizate sunt, în general, în competența organelor supravegherii de stat în domeniul energetic, precum: Agenția Națională de Reglementare în Energetică, Inspectoratul Energetic de Stat, Inspectoratului Principal de Stat pentru Supraveghere Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase. Atribuțiile autorităților respective reies din următoarele acte normative:</p> <p>pentru Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică - Legea nr. 1525 din 19.02.1998 cu privire la energetică;</p> <p>pentru Inspectoratul Energetic de Stat - Hotărârea Guvernului nr. 420 din 11.05.1999 despre instituirea organului supravegherii energetice de stat și aprobarea Regulamentului cu privire la supravegherea energetică de stat;</p> <p>pentru Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase - Hotărârea nr. 765 din 24.06.2008 cu privire la Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase.</p> <p>Astfel, constatăm că, norma are un caracter coruptibil, aceasta instituind atribuții contrare statutului furnizorilor de energie termică.</p> <p>2. Norma este plasată ca o normă excepțională, ceea ce, similar normei de la art. 180 alin. (6/1) din proiect, nu își justifică oportunitatea.</p>	
--	--	--	--	--

Concluzii

Proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24.10.2008 este înregistrat în Parlament ca inițiativă legislativă a unui deputat în Parlament.

Elaborarea și promovarea proiectului are loc cu încălcarea prevederilor Legii nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative și a Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Nota informativă la proiect nu asigură argumentarea suficientă și necesară în vederea justificării necesității amendamentelor propuse. Examinând conținutul Notei informative, dar și al amendamentelor propuse de autor, am presupus că proiectul urmărește consolidarea cadrului normativ contravențional material ce stabilește răspunderea contravențională pentru fapte care vizează raporturi juridice în domeniul termoelectric. Totodată, modificările propuse la partea de procedură contravențională, probabil au avut ca scop ameliorarea procedurii de constatare și examinare a contravențiilor în domeniul termoelectric. Totuși, amendamentele propuse, în special cele care vizează procedura contravențională, adică cele de la art. 398 alin. (1), art. 399 alin. (2) și art. 417 alin. (2/1) din proiect - necesită revizuire conceptuală, or, în redacția propusă, acestea încălcă logica conceptuală a legii contravenționale și se caracterizează prin

elemente de coruptibilitate, fapt pentru care nu pot fi promovate.

În context, subliniem că, la 4 aprilie 2016, în Parlament a fost înregistrată inițiativa legislativă a Guvernului - nr. 137 - proiectul Legii privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008. Proiectul respectiv conține deja amendamente referitoare la domeniul termoenergetic, care au fost elaborate de către autor în coordonare cu Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (autoritatea investită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energiei). Mai mult ca atât, unele amendamente propuse de proiectul supus prezentei expertize sunt cuprinse, deja, de proiectul prezentat de Guvern. Având în vedere că proiectul propus de Guvern este unul amplu, care vizează, atât partea materială, cât și partea procesuală a Codului contravențional al Republicii Moldova, în scopul evitării unei inflații legislative, recomandăm examinarea și promovarea proiectului nr. 115 din 21 martie 2016 și comasarea lui cu proiectul propus de Guvern.

În concluzie reținem că proiectul de lege supus prezentei expertize a coruptibilității, poate fi promovat doar după înlăturarea factorilor coruptibili, cât și a celorlalte deficiențe identificate și expuse în acest raport de expertiză a coruptibilității.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției